

Norsk forening for håndkirurgi

Spesialister uten egen spesialitet

– Vi er et forum for å fremme praktisk og vitenskapelig håndkirurgi, sier Magne Røkkum, nyvalgt leder for 65 kolleger.

Etter at Rikshospitalet flyttet, er det etablert en egen seksjon for hånd- og mikrokirurgi ved sykehusets nye ortopediske avdeling. Seksjonen er en videreføring av det tidligere Kronprinsesse Märthas Institutt.

Håndkirurgi er ikke en egen spesialitet i Norge. Faget utføres av leger som er spesielt interessert i håndkirurgi, både plastikkirurger, ortopeder og spesialister i generell kirurgi.

Avventer signaler fra Europa

– I Sverige har håndkirurgi vært en egen spesialitet i mange år. Jeg tror dette skyldes at man der har hatt en åpning for større spesialisering. I Norge har man hatt en holdning om at man skal være mer generelt orientert. Vi ser imidlertid en helt klar utvikling mot at den generelle kirurgen – «all-rounderen» – blir borte, og at stadig flere spesialiserer seg, sier Røkkum.

– Vi har fortsatt et ønske om å bli en egen spesialitet, men dette beror mye på utviklingen internasjonalt. I EU jobber man med spesialiststrukturen. Hvis dette fører til en generell europeisk godkjenning av håndkirurgi som egen spesialitet, vil nok det bli gjeldende i Norge også. Foreløpig avventer vi signalene som kommer fra Europa, sier Røkkum.

– Vi ser at det skjer store forandringer innenfor fagområdet og at mye av håndkirurgien holder på å bli definert bort fra generell ortopedi, utdyper han.

– Rikshospitalet får stadig henvist flere pasienter fra sentralsykehusene. Håndkirurgi foregår ved en rekke sykehus, men de mest avanserte kirurgiske inngrepene gjøres på Rikshospitalet.

Høye strømpriser gir flere ulykker

Som en av oppgavene inngår medfødte misdannelser. For Rikshospitalets håndseksjon, som har regionsfunksjon for Helse Sør og Helse Øst RHF, dreier dette seg om ca. 150 barn årlig.

– Jeg vil tro at for å arbeide med håndkirurgi ved et sentralsykehus, så må man ha to til tre år med håndkirurgisk spesialistutdanning, på Rikshospitalet må man ha fire til seks år, sier Røkkum.

– Ved vår seksjon har vi etter hvert så å si bare håndkirurgi, og tar nå omtrent ikke generell ortopedi. De siste årene har det vært en stor økning på antall operasjoner. Vi har dessuten sett en markert økning i antall håndskader både blant menn og kvinner, etter at strømprisene begynte å stige og vedkløyversalget tok seg opp. Mange ulykker skjer i forbindelse med bruk av sag og vedkløyvere. Vedkløyvere er livsfarlige og bidrar til store skader, sier Røkkum.

– De aller fleste som blir utsatt for slike store skader, blir imidlertid godt hjulpet. Dersom vanlige prosedyrer følges, kommer de ikke for sent til å kunne opereres.

– Rikshospitalet har landsfunksjon for å sy på avkuttete hender og fingrer. Vi er akuttsykehus for ca. 600 pasienter med håndskader årlig og syr både sener, nerver og blodårer. Det gjøres også frie vaskulariserte vevsflyttinger. Vi har mange operasjoner for følgetilstander etter skader og slitasje. Dessuten har vi aktivitet når det gjelder ulike nerveaffeksjoner, inkludert plexusskader og andre lammelser samt cerebral parese, bl.a. ved å flytte sener slik at pasientene får bedre funksjon. Behandling gjennom artroskop er en annen funksjon, opplyser Magne Røkkum som

! Fakta

Norsk forening for håndkirurgi

Stiftet: 1979

Formål: Å danne et faglig forum for håndkirurgi for å fremme fagets praktiske og vitenskapelige utvikling.

Styret (2004–05): Magne Røkkum, leder, Lars-Eldar Myrseth, Eivind Strandenes og Hebe Kvernmo

Antall medlemmer: 65 (per 1.1. 2004)

forteller at Rikshospitalet i den senere tid har hatt en stor økning i antall henvisninger fra de tidligere sentralsykehusene.

– Det er begrenset hvor mye vi kan ta unna, men foreløpig holder vi ventetidene. Vi prøver derfor å stimulere til økt utdanningskapasitet innen vårt fagområde, men det er dessverre for få utdanningssteder, sier foreningslederen.

Utarbeidet standard

– Vi er en relativt ung forening, sier Røkkum. – Kronprinsesse Märthas Institutt ble etablert i 1957 og foreningen i 1979. Vi kan således feire et kvart århundre i år. Dette vil bli markert under høstmøtet, der vi vil arrangere et jubileumssymposium.

– Foreningen jobber for øvrig stort sett med saker av faglig interesse for håndkirurgene, med planlegging av arrangementer, og med saker basert på utspill fra Legeforeningen sentralt. Vi arrangerer møter, symposier og kurs, og har også jobbet mye med kvalitetsarbeid. Blant annet har vi utarbeidet en standard for norsk håndkirurgi og en instruks for behandling av håndskader. Vi har alltid mottatt velvillig og positiv hjelp fra moderforeningen. Siden vi ikke er en egen spesialitet, jobber vi også en del gjennom spesialitetskomiteene. Nestlederen i foreningen, Lars-Eldar Myrseth, er også medlem i spesialitetskomiteen for ortopedi, sier han.

– Vi er medlem av den nordiske foreningen for håndkirurgi som avholder kongresser ca. annet hvert år og som også arrangerer kurs for nordiske håndkirurger. Videre er det etablert en nordisk forening for rekonstruktiv mikrokirurgi. Vi er dessuten medlem av en europeisk og en verdensforening av håndkirurger. Innenfor disse organisasjonene finnes det også utdanningstilbud og kurs, sier Røkkum.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Informasjonsavdelingen

Styret (f.v.): Lars-Eldar Myrseth, Eivind Strandenes, Hebe Kvernmo og Magne Røkkum. Foto Lisbet T. Kongsvik